

Et kort uddrag af retningslinjerne
for præsters omgang med børn og unge
i kirkeligt regi

2017

I 2011 udgav Den katolske Kirke I Danmark en beredskabsplan for at forhindre og forebygge seksuelle overgreb mod børn og unge i bispedømmet og sikre et trygt miljø.

Denne skrivelse er et kort uddrag af retningslinjerne for præsters omgang med børn og unge i kirkeligt regi.

Skrivelsen erstatter **IKKE** selve beredskabsplanen.

Præsterne er forpligtigede til at sætte sig ind i hele beredskabsplanen

Overordnet

Kirken skal sikre, at de miljøer, den tilbyder børn og unge, er sunde, trygge og sikre.

Overordnet kan man sige, at ingen ydre regler i sig selv kan hindre overgreb, men retningslinjer kan beskytte og værne om den pastorale relation.

Generelt om præstens kontakt med børn og unge:

Helt overordnet gælder, at det altid er den voksne – og her altså præsten – der har det fulde ansvar for relationen i enhver situation, hvor der indgår børn og unge.

De enkle regler:

- Børn overnatter ikke og bor ikke i præstegården – *medmindre* det drejer sig om nær familie, og der er andre voksne tilstede med ansvar for et barn/børnene.
- Børn sover ikke i telt eller på værelse med præsten på ture og lejre.
- På lejr har præsten eget værelse med toilet og bad – eller overnatter i den lokale præstegård.
- På ture, lejre og retræter med børn og unge kommer præsten kun på deltagerværelser i forbindelse med de ærinder, han måtte have i sin funktion som lejr/retrætepræst. Præstens personlige samtaler på to- mandshånd med deltagerne finder ikke sted på deltagernes værelser.
- Ved samtale på tomandshånd og under skriftemål er præsten opmærksom på, at det foregår under entydige omstændigheder og i fysiske omgivelser, hvor både diskretion og nødvendig distance er sikret. Selv om rammen skal hindre, at situationen kan misopfattes, må børn og unge på lejr have mulighed for at tale med præsten, herunder gå til skrifte, uden at andre lejr-deltagere er involverede.
- Børn og unge er ikke på tur eller udflugt alene med præsten. Transporterer præsten børn og unge i sin egen bil, skal forældrene være indforståede med det.
- Præsten giver ikke dyre gaver til enkelte børn og unge og modtager heller ikke sådanne gaver fra dem. Præsten afpasser eventuelle gaver til modtagerens families sociale og økonomiske situation og giver således under ingen omstændigheder gaver, som barnets forældre ikke kan tillade sig.
- Sakristiet er et åbent og tilgængeligt sted, når der færdes mindreårige ministranter.

Om at trøste- om sprog, chat, fotografering, om "forbudte ting" og om at administrere egne erfaringer

Der er grund til særlig opmærksomhed, når præsten vil *trøste* et barn. Det vigtigste er, at være til stede for barnet, mens fysisk nærhed kan forplumre situationen helt.

Der er andre områder, hvor præsten også skal være særlig opmærksom:

- *Sprog*; selvfølgelig er præsten ikke nedvurderende eller diskriminerende, ligesom han ikke kommer med kommentarer om det enkelte barn eller den unge, og specielt da ikke om deres udseende eller udvikling – men han må også være bevidst om de jokes, han fortæller, eller hvordan han reagerer, når nogen fortæller tvetydige jokes, mens han er til stede, eller hvordan han forholder sig til seksualiseret sprog og adfærd, når han er til stede.
- Med hensyn til *musik, billeder, film, internettet og de sociale medier* må han tænke over, hvad han lytter til og ser sammen med børn og unge – hvorfor og hvor. Og om han besøger chatrooms.
- *Fotografering* af børn enkeltvis: Her bør forældrenes tilladelse foreligge, og præsten skal være opmærksom på, at situationen i øvrigt er fuldstændig entydig; og når præsten selv bliver fotograferet, hvordan er han så klædt på? Almindeligvis og på lejr signalerer præsten så også i fritidstøj, at han er præst? Signalerer hans udseende, at han er i orden – uden at være utilnærmelig?
- I *forholdet til forældremyndigheden* skal det være helt sikkert, at præsten aldrig nogensinde indlader sig på sammen med et barn at gøre noget, som forældrene ikke vil have – eller som samfundet afviser for børn og unge, dvs. *tobak, alkohol* – og selvfølgelig *stoffer* af enhver art.
- Præsten må ikke skaffe sig point hos et barn ved at tillade, hvad der er forbudt – fx ved at lade en mindreårig køre hans bil.
- Og sidst, men ikke mindst: Præsten skal kunne administrere sig selv. Han *må aldrig dele seksuelle erfaringer eller problemer med børn og unge mennesker - uanset hvilke motiver han kan have for at ville gøre det.*

Formalia

- Præsterne kvitterer med underskrift på, at de har modtaget beredskabsplanen. Kvitteringerne opbevares i bispedømmets arkiv.
- Børneattester skal indhentes for alle præster og alle andre kirkelige medarbejdere, der er fyldt 14 år, og som under deres tjeneste kan komme i direkte kontakt med børn og mindreårige unge. Ligeledes skal der, for udenlandske præsters vedkommende, indhentes tilsvarende attester fra hjemlandet.
- Bispekontoret indhenter børneattester for alle præster, diakoner og pastoralassistenter.
- Bispekontoret sørger for at forny børneattesterne **hvert 3. år**.